

Landskap: SmålandUpptecknat av: Vilhelm KarlssonHärad: KinnaredAdress: AlvestaSocken: VederslövBerättat av: Toar LeckUppteckningsår: 1939Född år 1858 i Bergunda

Prisfastan, skinkalserörda sid. 1

Valborgsmässan, bystämma, hägnadsyn,
 äggätning, samlingsdag vid Tiffersta hälla,
 dricka mängd i benen " 2-5

Ägg i sämätet vid sädd " 3

Skära torvor o. hänga i ugglbjörkarna
 runt åkrarna " 6-7

Högtidligt när sämingsarbetet för året var slut " 8

(Toar på fragelista Klma K 216)

9 sid

ACC. N.R. 5898

Landskap: Småland Upptecknat av: Willelm Karlsson
 Härad: Pinnwald Adress: Järnågg 2, Alavta
 Socken: Vedeslöv Berättat av: Sara Leck
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1858 i Bergunda

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVLärseder

Bruket att baka påskbrev har ingen av de äldre i Vedeslöv hört talas om, därför det inte lärde ha förekommit. Annars hade man ju en hel del seder för sig just i dygnelveckan, då man i all synnerhet hade mycket att beställa för att bevara sitt hus från alla de onda makter, som då äro ett spel. Påkvällen benämndes antingen påskokända eller också stinnkakelåda. Det senare namnet kom sig därför att man just den dagen hade för sed att baka stinnkakor, en tradition

2

ACC. N:R. 5898

Landskap: Småland
Härad: Kinnared
Socken: Tidesläv
Uppteckningsår: 1934

Upptecknat av: Mikael Karlsson
Adress: Järnsågg. 21, Alasta
Berättat av: Sara Maria Leck
Född år: 1858 i Bergen oo.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Son i vissa fall lede kvar tills i slutet av
1800-talet.

Vid valborgsmässan brukade man
ha byastämman, varvid en del angelä-
genheter som rörde byn behandlades un-
der äldermannens ordförandeskap. Det
var även sed att sockenstämman hölls
vid valborgsmässan och man finner i
gamla protokoll från 1850-talet att dessa
sockenstämmor benämndes "valborgs-
mässastämman" eller "valborgssocken-
stämman neo Tideslävas församling år..."

Enligt vad mina föräldrar berättat
så hölls vid valborgsmässe kågnads.

Skriv endast på denna sida!

Landskap: Småland
Härad: Kinnevald
Socken: Hedestöv
Uppteckningsår: 1939

ACC. N:R.

5898

Upptecknat av:

Adress:

Berättat av:

Född år

3
Hillem Karlsson
Järnvägg 21, Alvesta
Sara Maria Leck
1858 i Bergunda

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sept. Tio denna dag skulle baryer och underlydande ha sina gårdes gårdar färdiga. Enligt sina arrendekontrakt vilåg det dem att hålla långa sträcker brögårdsgårdar mellan böndernas vidsträckt utmarker. Dalbergs mässe utsynades arbetet av bönderna.

Det var för dem sed att äta ägg vid dalbergs mässe liksom vid påskan. I malsatts till påskäggen, som äts på morgonen, inlaga dalbergs mäs soäggen på kvällen. Äggen spelade i övrigt en viss roll i folktron och för att årsväleten, särskilt linat, skulle bli rikligt bra

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5898

4

Landskap: Småland
 Härad: Kinnevald
 Socken: Hederslöv
 Uppteckningsår: 1939

Upptecknat av: Mattias Karlsson
 Adress: Jernvägsg. 2, Alnaste
 Berättat av: Sara Maria Beck
 Född år: 1858 i Hederslöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Lade man ägg i sämättet, då man gick ut på sin åker för att så sitt frö och sin såd. I Hederslöv var jordens helbergmässan av stor betydelse, smedan det då var stor samlingsdag vid Siffersta källa i Odenstada. Denna källa ansågs nämligen som helig och hit kommo icke bara socknens folk vid helbergmässan utan folk även från angränsande socknar. Man låg vid sådana tillfällen på affrat i källan, druckit av dess vatten o. s. v. Vidare låg man vid källan i äldre tider på samlats till lekar i den närliggande lauder, där man också låg på sovrant.

Skriv endast på denna sida!

balbargsmässaböl.

Uttrycket "Dricka mäg i benen" är känt för mina sagesmän och de berättas att detta förekom vid balbargsmässe. Ordet bestod dock endast i att karlarna då skulle dricka så mycket brännvin de orkade. Detta kallades att dricka mäg i benen.

Tiden att fänga vännernas Kristi himmelfärdsdag etc. är icke kind i orten.

I det så kallade veckoläret som gick in den 6 april räknade man veckorna baklänges om vären. För detta bruk har jag närmare redogjort i min uppteckning "Tid och tidsindelning".

Någon sed för ungdomen att på en bestämd dag åka skidor eller kälkar kar

icke förekommit i arten.

När det gällde sådden, var det mestadels husfädern som utförde den. Att så sådden ansågs som ett ansvarsfullt arbete som inte gärna överläts åt andra. Såden skulle ses lagom tjockt och komma jämt, så det förvånades både vana och färdighet, om allt skulle bli riktigt bra.

Till sådden var en del vidstrecklig tro katten. En gammal man S. J. Malenberg född år 1858, död 1938 berättade en gång för mig att det i hans berömda fanns en bonde i Österstern i Hedeslöv, som brukade skära torvar ur jorden och känga upp i enghjörternas runt åkrarna - detta för att örsvårken skulle bli hägnad för allt det andra som fanns både på jorden

ACC. N:R. 5898

Landskap: Småland
 Härad: Rimnevald
 Socken: Hedeslöer
 Uppteckningsår: 1939

Upptecknat av: Filipina Karlsson
 Adress: Järnvägsg. 2, Alvesta
 Berättat av: Sara Maria Leck
 Född år: 1856 i Bergunda.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

och i himlaremyderna. Bonden i fråga fäkte
 alltid riklig skörd på sin åker. Han såd
 de alltid sin såd på bestämd dag och när
 hans grannar sig detta, på menade han
 att även han skulle så sin såd samma
 dag som den andre. Men bonden som brukade
 skära upp kornet på marken han gick
 ut och sådde agnet i stället för såd, och
 en dag långt inna den egentliga sårings-
 tiden var inne. Den andre var emellertid
 så dum att han gick ut och sådde såd på
 sin åker och blev sålunda lurad. Han fick
 missväxt det året.

Sara Maria Leck, vilken i sina färter berättat